

Jhn

Chapter 11

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ
Wonten nanging satunggaling-tiyang ingkang-gerah, Lazarus saking Bétania, saking
[G1510](#) [G1161](#) [G5100](#) [G0770](#) [G2976](#) [G0575](#) [G0963](#) [G1537](#)
τῆς κώμης Μαρίας, καὶ Μάρθας, τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.
ing- dhusun Maria, lan Marta, ingkang- sadèrèkipun-èstri piyambakipun.
[G3588](#) [G2968](#) [G3137](#) [G2532](#) [G3136](#) [G3588](#) [G0079](#) [G0846](#)

Nuli ana sawijining wong kang lagi lara, jenenge Lazarus, omahe ing Betania, ing desane Maryam lan Marta sadulure wadon.

- 2 ἦν δὲ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω, καὶ
wonten nanging Maryam ingkang njebadi ing- Gusti lisah-wangi, lan
[G1510](#) [G1161](#) [G3137](#) [G3588](#) [G0218](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3464](#) [G2532](#)
ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς
ngusapi ing- samparanipun Panjenenganipun kaliyan- rambut piyambakipun, ingkang
[G1591](#) [G3588](#) [G4228](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2359](#) [G0846](#) [G3739](#)
ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.
ingkang- sadèrèkipun-kakung Lazarus gerah.
[G3588](#) [G0080](#) [G2976](#) [G0770](#)

Dene Maryam iya iku wong wadon kang wus tau njebadi sampeyane Gusti kalawan lenga wangi, sarta banjur diusapi nganggo rambute.

- 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν, λέγουσαι, Κύριε,
ngirim mila para- sadèrèk-èstri dhateng Panjenenganipun, matur, Gusti,
[G0649](#) [G3767](#) [G3588](#) [G0079](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G2962](#)
ἴδε, ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.
sumangga-mirsanana, ingkang Panjenengan-tresnani gerah.
[G3708](#) [G3739](#) [G5368](#) [G0770](#)

Anadene Lazarus kang lagi lara iku sadulure. Wong wadon loro iku banjur padha kongkonan munjuk marang Gusti Yesus, mangkene: "Gusti, tiyang ingkang Paduka tresnani punika sakit."

- 4 ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια
mireng nanging, ingkang- Yésus ngandika, Gerah-punika ingkang- gerah
[G0191](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G3778](#) [G3588](#) [G0769](#)
οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,
mboten dados dumugi pejah, nanging kanggé ing- kamulyaning ing- Gusti-Allah,
[G3756](#) [G1510](#) [G4314](#) [G2288](#) [G0235](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1391](#) [G3588](#) [G2316](#)
ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.
supados kaluhuraken ingkang- Putra ing- Gusti-Allah lumantar punika.
[G2443](#) [G1392](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1223](#) [G0846](#)

Gusti Yesus bareng miyarsa kabar iku banjur ngandika: "Larane iku ora ndadekake patine, nanging bakal mbabarake kaluhuraning Allah, awit marga saka larane iku Putraning Allah bakal kaluhurake."

5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν
 nresnani nanging ingkang- Yésus ing- Marta, lan ing- sadèrèkipun-èstri
[G0025](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G3136](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0079](#)

αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον.
 piyambakipun, lan ing- Lazarus.
[G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2976](#)

Anadene Marta lan mbakyune tuwin Lazarus iku, pancen padha ditresnani dening Gusti Yesus.

6 ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν
 nalika mila Panjenenganipun-mireng bilih piyambakipun-gerah, lajeng pancèn
[G5613](#) [G3767](#) [G0191](#) [G3754](#) [G0770](#) [G5119](#) [G3303](#)

ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπω, δύο
 Panjenenganipun-lenggah wonten-ing ingkang Panjenenganipun-wonten panggenan, kalih
[G3306](#) [G1722](#) [G3739](#) [G1510](#) [G5117](#) [G1417](#)

ἡμέρας.
 dinten.
[G2250](#)

Nanging sawuse miyarsa yen Lazarus lara, Gusti Yesus nemaha kendel rong dina maneh ana ing palerebane.

7 ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς,
 sasampunipun sawisé punika Panjenenganipun-ngandika dhateng-para- murid,
[G1899](#) [G3326](#) [G3778](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3101](#)

Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
 Mangga-kita-bidhal dhateng ing- Yudea malih.
[G0071](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2449](#) [G3825](#)

Ewadene sawuse mangkono banjur ngandika marang para sakabate: “Payo padha bali menyang tanah Yudea maneh.”

8 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ῥαββί, νῦν ἐζήτουν
 matur dhateng-Panjenenganipun para- murid, Rabbi, sapunika madosi
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3101](#) [G4461](#) [G3568](#) [G2212](#)

σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;
 Panjenengan kabenturan-séla para- tiyang-Yahudi, lan malih Panjenengan-tindak mrika?
[G4771](#) [G3034](#) [G3588](#) [G2453](#) [G2532](#) [G3825](#) [G5217](#) [G1563](#)

Unjuke para sakabat: “Rabbi, saweg kemawon tiyang Yahudi sami nyobi mbenturi sela Paduka, punapa Paduka taksih karsa tindak mrika malih?”

9 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα ὥραί εἰσιν τῆς ἡμέρας? ἐάν
 mangsuli Yésus, Punapa-mboten kalihwelas jam wonten ing- dinten? Menawi
[G0611](#) [G2424](#) [G3780](#) [G1427](#) [G5610](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1437](#)

τις περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι
 satunggaling-tiyang mlampah wonten-ing ing- raina, mboten kesandhung, amargi
[G5100](#) [G4043](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3756](#) [G4350](#) [G3754](#)

τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει;
 ingkang- repadhang ing- jagad punika dipunmirsani;
[G3588](#) [G5457](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3778](#) [G0991](#)

Paring wangsulane Gusti Yesus: “Sadina iku apa ora rolas jam? Sapa kang lumaku ing wayah awan, mesthi ora kesandhung, marga ndeleng padhange jagad iki.

10 ἐὰν δέ τις περιπατῆ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει,
menawi nanging satunggaling-tiyang mlampah wonten-ing ing- dalu, kesandhung,
[G1437](#) [G1161](#) [G5100](#) [G4043](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3571](#) [G4350](#)

ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.
amargi ingkang-pepadhang mboten wonten wonten-ing piyambakipun.
[G3754](#) [G3588](#) [G5457](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1722](#) [G0846](#)

Nanging manawa wong lumaku ing wayah bengi, mesthi kesandhung, amarga ora kadunungan padhang.”

11 ταῦτα εἶπεν; καὶ μετὰ τοῦτο, λέγει
bab-punika Panjenenganipun-ngandika; lan sawisé punika, Panjenenganipun-ngandika
[G3778](#) [G3004](#) [G2532](#) [G3326](#) [G3778](#) [G3004](#)

αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται; ἀλλὰ
dhateng-piyambakipun-sedaya, Lazarus ingkang-mitra kita sampun-saré; nanging
[G0846](#) [G2976](#) [G3588](#) [G5384](#) [G1473](#) [G2837](#) [G0235](#)

πορεύομαι ἵνα ἔξυπνίσω αὐτόν.
Kula-bidhal supados nggugah piyambakipun.
[G4198](#) [G2443](#) [G1852](#) [G0846](#)

Mangkono pangandikane, tumuli disambeti maneh: “Lazarus sadulur kita lagi turu, anggonKu mrana prelu arep nggugah anggone turu.”

12 εἶπαν οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, Κύριε, εἰ κεκοίμηται
matur mila para-murid dhateng-Panjenenganipun, Gusti, menawi piyambakipun-saré
[G3004](#) [G3767](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2962](#) [G1487](#) [G2837](#)

σωθήσεται.
badhé-saras.
[G4982](#)

Para sakabate banjur munjuk: “Gusti manawi piyambakipun tilem, badhe saras.”

13 εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ;
sampun-ngandika nanging ingkang-Yésus bab ing-pejahipun piyambakipun;
[G2046](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4012](#) [G3588](#) [G2288](#) [G0846](#)

ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου
piyambakipun-sedaya nanging mastani bilih bab ing-tilem ing-saré
[G1565](#) [G1161](#) [G1380](#) [G3754](#) [G4012](#) [G3588](#) [G2838](#) [G3588](#) [G5258](#)

λέγει.
Panjenenganipun-ngandika.
[G3004](#)

Nanging karsane Gusti Yesus turu kang ateges mati. Dene panyanane para sakabat kang kapangandikakake turu iku turu temenan.

14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ,
lajeng mila ngandika dhateng-piyambakipun-sedaya ingkang-Yésus sacara-cetha,
[G5119](#) [G3767](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3954](#)

Λάζαρος ἀπέθανεν.
Lazarus sampun-pejah.
[G2976](#) [G0599](#)

Marga saka iku Gusti Yesus tumuli ngandika sabarese: “Lazarus wus mati.

- 15 καὶ χάρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι
lan Kula-bingah karana panjenengan-sedaya, supados panjenengan-sedaya-pitados, bilih
[G2532](#) [G5463](#) [G1223](#) [G4771](#) [G2443](#) [G4100](#) [G3754](#)
- οὐκ ἤμην ἐκεῖ. ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.
mboten Kula-wonten mrika. Nanging mangga-kita-bidhal dhateng piyambakipun.
[G3756](#) [G1510](#) [G1563](#) [G0235](#) [G0071](#) [G4314](#) [G0846](#)

Nanging sokur dene nalika iku Aku ora ana ing kana, kang mangkono iku luwih becik tumrap kowe, supaya kowe padha bisa sinau pracaya. Payo, saiki kita padha marani dheweke.”

- 16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς,
ngandika mila Tomas, ingkang kasebut Didimus dhateng-para- kanca-murid,
[G3004](#) [G3767](#) [G2381](#) [G3588](#) [G3004](#) [G1324](#) [G3588](#) [G4827](#)
- Ἔγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ'
Mangga-kita-ugi-bidhal lan kita, supados kita-pejah sesarengan-kaliyan
[G0071](#) [G2532](#) [G1473](#) [G2443](#) [G0599](#) [G3326](#)
- αὐτοῦ.
Panjenenganipun.
[G0846](#)

Banjur Tomas, kang karan Dhidhimus, kandha marang kanca-kancane para sakabat: “Payo, kita padha bela pati Panjenengane.”

- 17 Ἐλθὼν οὖν, ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτόν, τέσσαρας ἡδὴ ἡμέρας
Rawuh mila, ingkang- Yésus manggihaken piyambakipun, sekawan sampun dinten
[G2064](#) [G3767](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2147](#) [G0846](#) [G5064](#) [G2235](#) [G2250](#)
- ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ.
gadhah wonten-ing ing- kubur.
[G2192](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3419](#)

Sarawuhe Gusti Yesus, Lazarus tinemu wus dikubur patang dina.

- 18 ἦν δὲ <ή> Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς
wonten nanging ingkang- Βέτανια celak saking- Yérusalèm, kirang-langkung
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0963](#) [G1451](#) [G3588](#) [G2414](#) [G5613](#)
- ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε,
saking stadion gangsal-welas,
[G0575](#) [G4712](#) [G1178](#)

Desa Betania iku dununge cedhak karo kutha Yerusalem, dohe watara rong mil.

- 19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν
kathah nanging saking antawisipun- tiyang-Yahudi sampun-rawuh dhateng ing-
[G4183](#) [G1161](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2453](#) [G2064](#) [G4314](#) [G3588](#)
- Μάρθαν καὶ Μαρίας, ἵνα παραμυθῆσονται αὐτὰς περὶ τοῦ
Marta lan Maryam, supados nglipur piyambakipun-kekalih bab ing-
[G3136](#) [G2532](#) [G3137](#) [G2443](#) [G3888](#) [G0846](#) [G4012](#) [G3588](#)
- ἀδελφοῦ.
sadèrèkipun-kakung.
[G0080](#)

Anadene wong Yahudi wus akeh kang padha teka ing omahe Marta lan Maryam prelu nglipur anggone kesripahan sadulure.

20 ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν
 ingkang- mila Marta, nalika mireng bilih Yésus rawuh, mapagaken
[G3588](#) [G3767](#) [G3136](#) [G5613](#) [G0191](#) [G3754](#) [G2424](#) [G2064](#) [G5221](#)

αὐτῷ; Μαριὰμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.
 Panjenenganipun; Maryam nanging wonten-ing ing- griya lenggah.
[G0846](#) [G3137](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3624](#) [G2516](#)

| Nalika Marta krungu yen Gusti Yesus rawuh, tumuli methuk, nanging Maryam kari ana ing omah.

21 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς <τὸν> Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ
 matur mila ingkang- Marta dhateng ing- Yésus, Gusti, menawi
[G3004](#) [G3767](#) [G3588](#) [G3136](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2962](#) [G1487](#)

ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου.
 Panjenengan-wonten mriki, mboten badhé pejah ingkang- sadèrèk kula.
[G1510](#) [G5602](#) [G3756](#) [G0302](#) [G0599](#) [G3588](#) [G0080](#) [G1473](#)

| Marta banjur munjuk marang Gusti Yesus: "Gusti, manawi Paduka wonten ing ngriki, sadherek kawula mesthi boten pejah.

22 [ἀλλὰ] καὶ νῦν οἶδα, ὅτι ὅσα ἂν
 [nanging] ugi sapunika kula-mangertos, bilih punapa-kémawon ingkang
[G0235](#) [G2532](#) [G3568](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3745](#) [G0302](#)

αἰτήση τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός.
 Panjenengan-nyuwun dhateng- Gusti-Allah, badhé-maringi Panjenengan ingkang- Gusti-Allah.
[G0154](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3588](#) [G2316](#)

| Nanging sapunika ugi, kawula mangretos, bilih punapa ingkang Paduka suwun dhateng Gusti Allah, Gusti Allah mesthi badhe nyembadani."

23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἄναστήσεται ὁ ἀδελφός
 ngandika dhateng-piyambakipun ingkang- Yésus, Badhé-wungu ingkang- sadèrèk
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0450](#) [G3588](#) [G0080](#)

σου.
 panjenengan.
[G4771](#)

| Pangandikane Gusti Yesus: "Sadulurmu bakal tangi maneh."

24 λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα, Οἶδα ὅτι
 matur dhateng-Panjenenganipun ingkang- Marta, Kula-mangertos bilih
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3136](#) [G1492](#) [G3754](#)

ἀναστήσεται, ἐν τῇ ἀναστάσει, ἐν τῇ ἐσχάτῃ
 piyambakipun-badhé-wungu, wonten-ing ing- tangi, wonten-ing ing- pungkasan
[G0450](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0386](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2078](#)

ἡμέρα.
 dinten.
[G2250](#)

| Unjuke Marta: "Kawula inggih mangretos bilih badhe tangi benjing ing dinten patangen, ing wekasaning jaman."

- 25 εἶπεν αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμι ἡ
 ngandika dhateng-piyambakipun ingkang- Yésus, Kula-punika inggih-punika ingkang-
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1473](#) [G1510](#) [G3588](#)
- ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή; ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἄν
 tangi lan ingkang- gesang; ingkang pitados dhateng Kula, sanadyan
[G0386](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2222](#) [G3588](#) [G4100](#) [G1519](#) [G1473](#) [G2579](#)
- ἀποθάνη, ζήσεται;
 piyambakipun-pejah, badhé-gesang;
[G0599](#) [G2198](#)

| Gusti Yesus tumuli ngandika: "Iya Aku iki patangen lan kauripan. Sing sapa pracaya marang Aku bakal urip, sanadyan wus mati."

- 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ
 lan saben-tiyang ingkang gesang lan pitados dhateng Kula, mboten badhé
[G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2198](#) [G2532](#) [G4100](#) [G1519](#) [G1473](#) [G3756](#) [G3361](#)
- ἀποθάνη εἰς, τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο?
 pejah ngantos, ing- salami-laminipun. Punapa-panjenengan-pitados punika?
[G0599](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0165](#) [G4100](#) [G3778](#)

| Lan sok wonga kang urip sarta pracaya marang Aku, iku ora bakal mati ing salawas-lawase. Kowe apa pracaya marang iku?"

- 27 λέγει αὐτῷ, Naί, Κύριε; ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ
 matur dhateng-Panjenenganipun, Inggih, Gusti; kula sampun-pitados bilih Panjenengan
[G3004](#) [G0846](#) [G3483](#) [G2962](#) [G1473](#) [G4100](#) [G3754](#) [G4771](#)
- εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν
 punika ingkang- Kristus, ingkang- Putra ing- Gusti-Allah, ingkang dhateng ing-
[G1510](#) [G3588](#) [G5547](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G1519](#) [G3588](#)
- κόσμον ἐρχόμενος.
 jagad rawuh.
[G2889](#) [G2064](#)

| Unjuke Marta: "Inggih Gusti, kawula sampun pitados bilih Paduka punika Sang Kristus, Putraning Allah, ingkang pinasthi rawuh ing jagad."

- 28 καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν, καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ, τὴν
 lan punika sasampunipun-matur késah, lan nimbali Maryam, ing-
[G2532](#) [G3778](#) [G3004](#) [G0565](#) [G2532](#) [G5455](#) [G3137](#) [G3588](#)
- ἀδελφὴν αὐτῆς, λάθρα, εἰποῦσα, Ὁ Διδάσκαλος
 sadèrèkipun-èstri piyambakipun, sacara-dhedhelikan, matur, Inggih- Guru
[G0079](#) [G0846](#) [G2977](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1320](#)
- πάρεστιν, καὶ φωνεῖ σε.
 wonten-mriki, lan nimbali panjenengan.
[G3918](#) [G2532](#) [G5455](#) [G4771](#)

| Sawuse munjuk mangkono, Marta banjur mundur ngundang Maryam sadulure, lan mbisiki mangkene: "Guru wus rawuh, nimbali kowe."

- 29 ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, ἠγέρθη ταχὺ καὶ ἦρχετο πρὸς
 piyambakipun nanging nalika mireng, tangi énggal lan tindak dhateng
[G1565](#) [G1161](#) [G5613](#) [G0191](#) [G1453](#) [G5035](#) [G2532](#) [G2064](#) [G4314](#)
- αὐτόν.
 Panjenenganipun.
[G0846](#)

Maryam bareng krungu banjur mak nyat ngadeg marani Gusti Yesus.

- 30 οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν Panjenenganipun-taksih-wonten ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν [G3768](#) [G1161](#) [G2064](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2968](#) [G0235](#)
dèrèng nanging rawuh ingkang- Yésus dhateng ing- dhusun, nanging
[G3768](#) [G1161](#) [G2064](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2968](#) [G0235](#)
ἦν Panjenenganipun-taksih-wonten ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν [G1510](#) [G2089](#) [G1722](#) [G3588](#) [G5117](#) [G3699](#) [G5221](#)
αὐτῷ ἡ Μάρθα. Panjenenganipun ingkang- Marta. [G0846](#) [G3588](#) [G3136](#)

Nalika iku Gusti Yesus durung lumebet ing desa, isih ana ing papan nalika Marta methuk mau.

- 31 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν para- mila tiyang-Yahudi ingkang- wonten sesarengan-kaliyan piyambakipun wonten-ing [G3588](#) [G3767](#) [G2453](#) [G3588](#) [G1510](#) [G3326](#) [G0846](#) [G1722](#)
τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως [G3588](#) [G3614](#) [G2532](#) [G3888](#) [G0846](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3137](#) [G3754](#) [G5030](#)
ing- griya lan nglipur piyambakipun, mirsani ing- Maryam bilih énggal [G3588](#) [G3614](#) [G2532](#) [G3888](#) [G0846](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3137](#) [G3754](#) [G5030](#)
ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει [G0450](#) [G2532](#) [G1831](#) [G0190](#) [G0846](#) [G1380](#) [G3754](#) [G5217](#)
tangi lan medal, ndhèrèkaken piyambakipun, ngira bilih piyambakipun-tindak [G0450](#) [G2532](#) [G1831](#) [G0190](#) [G0846](#) [G1380](#) [G3754](#) [G5217](#)
εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. [G1519](#) [G3588](#) [G3419](#) [G2443](#) [G2799](#) [G1563](#)
dhateng ing- kubur, supados nangis mrika. [G1519](#) [G3588](#) [G3419](#) [G2443](#) [G2799](#) [G1563](#)

Bareng wong-wong Yahudi kang padha ana ing omah karo Maryam prelu nglipur weruh Maryam mak nyat ngadeg sarta metu, tumuli padha ngetutake, dikira yen Maryam arep menyang kuburan, nanging ana ing kono.

- 32 ἡ οὖν Μαριάμ, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπρσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα [G3588](#) [G3767](#) [G3137](#) [G5613](#) [G2064](#) [G3699](#) [G1510](#) [G2424](#)
ingkang- mila Maryam, nalika rawuh ing-pundi Panjenenganipun-wonten Yésus, [G3588](#) [G3767](#) [G3137](#) [G5613](#) [G2064](#) [G3699](#) [G1510](#) [G2424](#)
mirsani Panjenenganipun, dhawah Panjenenganipun πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα [G3708](#) [G0846](#) [G4098](#) [G0846](#) [G4314](#) [G3588](#) [G4228](#) [G3004](#)
αὐτῷ, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου [G0846](#) [G2962](#) [G1487](#) [G1510](#) [G5602](#) [G3756](#) [G0302](#) [G1473](#)
dhateng-Panjenenganipun, Gusti, menawi Panjenengan-wonten mrika, mboten badhé kula [G0846](#) [G2962](#) [G1487](#) [G1510](#) [G5602](#) [G3756](#) [G0302](#) [G1473](#)
ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. [G0599](#) [G3588](#) [G0080](#)
pejah ingkang- sadèrèk. [G0599](#) [G3588](#) [G0080](#)

Satekane Maryam ing panggonane Gusti Yesus, bareng weruh marang Panjenengane, banjur nyungkemi sampeyane sarta munjuk: "Gusti, upami Paduka wonten ing ngriki, sadherek kawula mesthi boten saestu pejah."

33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς
Yésus mila nalika mirsani piyambakipun nangis, lan para-
[G2424](#) [G3767](#) [G5613](#) [G3708](#) [G0846](#) [G2799](#) [G2532](#) [G3588](#)

συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
tiyang-Yahudi-ingkang-rawuh sesarengan-kaliyan-piyambakipun tiyang-Yahudi nangis,
[G4905](#) [G0846](#) [G2453](#) [G2799](#)

ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν.
trenyuh wonten-ing-rohipun, lan bingung piyambakipun-piyambak.
[G1690](#) [G3588](#) [G4151](#) [G2532](#) [G5015](#) [G1438](#)

| Bareng Gusti Yesus pirsá Maryam nangis, mangkono uga wong Yahudi kang padha ngetutake, temah rengu ing panggalih. Panjenengane trenyuh banget lan tumuli ngandika:

34 καὶ εἶπεν, Ποῦ τεθεΐκατε αὐτόν. λέγουσιν
lan ngandika, Wonten-pundi panjenengan-sedaya-nyarèkaken piyambakipun. matur
[G2532](#) [G3004](#) [G4226](#) [G5087](#) [G0846](#) [G3004](#)

αὐτῷ, Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.
dhateng-Panjenenganipun, Gusti, sumangga-rawuh lan mirsanana.
[G0846](#) [G2962](#) [G2064](#) [G2532](#) [G3708](#)

| “Anggonmu ngubur ana ing ngendi?” Kang kadangu banjur munjuk: “Sumangga Gusti, kawula aturi mirsani!”

35 ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
nangis ingkang-Yésus.
[G1145](#) [G3588](#) [G2424](#)

| Gusti Yesus muwun.

36 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἴδε πῶς ἐφίλει
matur mila para-tiyang-Yahudi, Mirsanana saèstu Panjenenganipun-nresnani
[G3004](#) [G3767](#) [G3588](#) [G2453](#) [G3708](#) [G4459](#) [G5368](#)

αὐτόν!
piyambakipun!
[G0846](#)

| Calathune wong-wong Yahudi: “Delengen, samono anggongone ngasih!”

37 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν, Οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ
sawetawis nanging saking antawisipun matur, Punapa-mboten saged punika ingkang
[G5100](#) [G1161](#) [G1537](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3756](#) [G1410](#) [G3778](#) [G3588](#)

ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ
mbikak ing-mripat ing-tiyang-wuta, damel supados ugi punika mboten
[G0455](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#) [G5185](#) [G4160](#) [G2443](#) [G2532](#) [G3778](#) [G3361](#)

ἀποθάνη?
pejah?
[G0599](#)

| Nanging ana saweneh kang muni: “Panjenengane kang wis ngelekake mripate wong wuta, apa iya ora bisa murungake patine wong iki?”

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν, ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται
 Yésus mila malih, trenyuh wonten-ing piyambakipun-piyambak, rawuh
[G2424](#) [G3767](#) [G3825](#) [G1690](#) [G1722](#) [G1438](#) [G2064](#)

εἰς τὸ μνημεῖον. ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο
 dhateng ing- kubur. wonten nanging guwa, lan séla wonten-ing-nginggil
[G1519](#) [G3588](#) [G3419](#) [G1510](#) [G1161](#) [G4693](#) [G2532](#) [G3037](#) [G1945](#)

ἐπ’ αὐτῷ.
 wonten-ing punika.
[G1909](#) [G0846](#)

| Gusti Yesus tumuli rengu maneh sajroning panggalih, banjur nyelaki kuburan, kang adhapur guwa ditutupi watu.

39 λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ
 ngandika ingkang- Yésus, Singkirna ing- séla-punika. matur dhateng-Panjenenganipun
[G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0142](#) [G3588](#) [G3037](#) [G3004](#) [G0846](#)

ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος, Μάρθα, Κύριε, ἦδη
 ingkang- sadèrèkipun-èstri saking- ingkang-sampun-pejah, Marta, Gusti, sampun
[G3588](#) [G0079](#) [G3588](#) [G5053](#) [G3136](#) [G2962](#) [G2235](#)

ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν.
 mambu, sekawan-dinten amargi sampun.
[G3605](#) [G5066](#) [G1063](#) [G1510](#)

| Pangandikane Gusti Yesus: “Watune singkirna!” Marta, sadulure kang ngajal mau, munjuk: “Gusti, sampun mambet, amargi anggenipun pejah sampun sakawan dinten.”

40 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν
 ngandika dhateng-piyambakipun ingkang- Yésus, Punapa-mboten Kula-ngandika
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3756](#) [G3004](#)

σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψῃ τὴν
 dhateng-panjenengan, bilih menawi panjenengan-pitados, panjenengan-badhé-mirsani ing-
[G4771](#) [G3754](#) [G1437](#) [G4100](#) [G3708](#) [G3588](#)

δόξαν τοῦ Θεοῦ.
 kamulyaning ing- Gusti-Allah.
[G1391](#) [G3588](#) [G2316](#)

| Pangandikane Gusti Yesus: “Apa Aku ora wus tutur marang kowe: Angger kowe percaya mesthi bakal weruh kamulyaning Allah?”

41 ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς
 nyingkiraken mila ing- séla-punika. ingkang- nanging Yésus ἦρην ing-
[G0142](#) [G3767](#) [G3588](#) [G3037](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G0142](#) [G3588](#)

ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπεν, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι
 mripatipun nginggil, lan ngandika, Rama, Kula-matur-nuwun dhateng-Paduka bilih
[G3788](#) [G0507](#) [G2532](#) [G3004](#) [G3962](#) [G2168](#) [G4771](#) [G3754](#)

ἡκουσάς μου.
 Paduka-miyarsakaken Kula.
[G0191](#) [G1473](#)

| Watune tumuli disingkirake. Gusti Yesus banjur tumenga sarta matur: “Dhuh Rama, Kawula saos sokur dhumateng Paduka, dene Paduka sampun nyembadani dhateng Kawula.

42 ἐγὼ δὲ ἦδιν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις; ἀλλὰ διὰ
 Kula nanging mangertos bilih tansah Kula Paduka-miyarsakaken; nanging karana
[G1473](#) [G1161](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3842](#) [G1473](#) [G0191](#) [G0235](#) [G1223](#)

τὸν ὄχλον τὸν περιστώτα εἶπον, ἵνα
 ing- tiyang-kathah ingkang- ngadeg-ing-sakubengipun Kula-ngandika, supados
[G3588](#) [G3793](#) [G3588](#) [G4026](#) [G3004](#) [G2443](#)

πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
 piyambakipun-sedaya-pitados bilih Paduka Kula ngutus.
[G4100](#) [G3754](#) [G4771](#) [G1473](#) [G0649](#)

| Kawula sumerep, bilih Paduka tansah nyembadani dhateng Kawula. Nanging unjuk Kawula makaten punika margi tiyang kathah samu ngrubung Kawula, supados sami pitados bilih Paduka ingkang ngutus Kawula."

43 καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῆ μεγάλη ἐκραύγασεν,
 lan bab-punika sasampunipun-ngandika, kanthi-swanten ageng Panjenenganipun-nguwuh,
[G2532](#) [G3778](#) [G3004](#) [G5456](#) [G3173](#) [G2905](#)

Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.
 Lazarus, mrenea medal.
[G2976](#) [G1204](#) [G1854](#)

| Sawuse matur mangkono tumuli nguwuh kalawan swara sora: "Lazarus, metua!"

44 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας, καὶ τὰς
 medal ingkang- ingkang-sampun-pejah, kabuntel ing- samparanipun, lan ing-
[G1831](#) [G3588](#) [G2348](#) [G1210](#) [G3588](#) [G4228](#) [G2532](#) [G3588](#)

χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο.
 astanipun lawon, lan ingkang- pasuryaning piyambakipun kacu kabuntel.
[G5495](#) [G2750](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3799](#) [G0846](#) [G4676](#) [G4019](#)

λέγει αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ
 ngandika dhateng-piyambakipun-sedaya, ingkang- Yésus Uculi piyambakipun lan
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3089](#) [G0846](#) [G2532](#)

ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.
 lilanana piyambakipun késah.
[G0863](#) [G0846](#) [G5217](#)

| Kang mati banjur metu, tangan lan sikile isih kablebed ing ules, lan raine katutupan ing kacu. Pangandikane Gusti Yesus: "Uculana ulese, kareben lunga!"

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν
 Kathah mila saking antawisipun- tiyang-Yahudi ingkang rawuh dhateng ing-
[G4183](#) [G3767](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2453](#) [G3588](#) [G2064](#) [G4314](#) [G3588](#)

Μαριὰμ, καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς
 Maryam, lan mirsani punapa Panjenenganipun-tindakaken, pitados dhateng
[G3137](#) [G2532](#) [G2300](#) [G3739](#) [G4160](#) [G4100](#) [G1519](#)

αὐτόν;
 Panjenenganipun;
[G0846](#)

| Wong-wong Yahudi kang nglayad menyang omahe Maryam lan meruhi pandamele Gusti Yesus mau, akeh kang manjing pracaya marang Panjenengane.

46 τινές δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ
 sawetawis nanging saking antawisipun késah dhateng para- tiyang-Farisi, lan
[G5100](#) [G1161](#) [G1537](#) [G0846](#) [G0565](#) [G4314](#) [G3588](#) [G5330](#) [G2532](#)
 εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς.
 criyos dhateng-piyambakipun-sedaya punapa Yésus-tindakaken Yésus.
[G3004](#) [G0846](#) [G3739](#) [G4160](#) [G2424](#)

Nanging ana saweneh kang padha nemoni para wong Farisi, banjur martakake pandamele Gusti Yesus mau.

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ
 Nglempakaken mila para- imam-agung, lan para- tiyang-Farisi parepatan, lan
[G4863](#) [G3767](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5330](#) [G4892](#) [G2532](#)
 ἔλεγον, Τί ποιοῦμεν? ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ
 matur, Punapa kita-tindakaken? Amargi punika ingkang- tiyang kathah nindakaken
[G3004](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3754](#) [G3778](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4183](#) [G4160](#)
 σημεῖα.
 mukjijat.
[G4592](#)

Para pangarepe imam lan para wong Farisi tumuli padha ngaturi marepat pradataning agama, banjur padha rembugan mangkene: "Punapa ingkang kedah kita tindakaken, jalaran Tiyang punika damel mukjijat kathah?"

48 ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς
 menawi kita-lilanaken piyambakipun makaten, sedaya-tiyang badhé-pitados dhateng
[G1437](#) [G0863](#) [G0846](#) [G3779](#) [G3956](#) [G4100](#) [G1519](#)
 αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ
 piyambakipun, lan badhé-rawuh para- tiyang-Rum, lan badhé-mendhet kita lan
[G0846](#) [G2532](#) [G2064](#) [G3588](#) [G4514](#) [G2532](#) [G0142](#) [G1473](#) [G2532](#)
 τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.
 ing- panggenan lan ing- bangsa.
[G3588](#) [G5117](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1484](#)

Manawi makaten punika dipun uja, mesthi sadaya tiyang sami pitados, dhateng Piyambakipun, sarta kita lajeng sami kalurugan tiyang Rum sami ngrebat papan suci kita dalah bangsa kita pisan."

49 εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν
 satunggal nanging satunggaling saking antawisipun, Kayafas, imam-agung dados
[G1520](#) [G1161](#) [G5100](#) [G1537](#) [G0846](#) [G2533](#) [G0749](#) [G1510](#)
 τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, Ἵμεῖς
 saking- taun punika, ngandika dhateng-piyambakipun-sedaya, Panjenengan-sedaya
[G3588](#) [G1763](#) [G1565](#) [G3004](#) [G0846](#) [G4771](#)
 οὐκ οἴδατε οὐδέν!
 mboten mangertos punapa-punapa!
[G3756](#) [G1492](#) [G3762](#)

Nanging sawijining panunggalane, iya iku kang asma Kayafas, kang jumeneng imam agung ing taun iku, banjur ngandika: "Panjenengan kok sami boten mangretos punapa-punapa,

50 οὐδὲ λογιζέσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἶς
 ugi-mboten nggatosaken bilih migunani panjenengan-sedaya supados satunggal
[G3761](#) [G3049](#) [G3754](#) [G4851](#) [G4771](#) [G2443](#) [G1520](#)

ἄνθρωπος ἀποθάνη ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος
 tiyang pejah kanggé ing- umat, lan supados-mboten sedaya ing- bangsa
[G0444](#) [G0599](#) [G5228](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2532](#) [G3361](#) [G3650](#) [G3588](#) [G1484](#)

ἀπόληται.
 sirna.
[G0622](#)

lan boten sami nggalih bilih langkung maedahi tumrap panjenengan, manawi wonten tiyang satunggal pejah kangge tiyang kathah, tinimbang tiyang sabangsa sadaya tiwas.”

51 τοῦτο δὲ ἀφ’ ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν,
 punika nanging saking piyambakipun-piyambak mboten Panjenenganipun-ngandika,
[G3778](#) [G1161](#) [G0575](#) [G1438](#) [G3756](#) [G3004](#)

ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν
 nanging imam-agung dados saking- taun punika, medharsabda bilih badhé
[G0235](#) [G0749](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1763](#) [G1565](#) [G4395](#) [G3754](#) [G3195](#)

Ἰησοῦς ἀποθνῆσκει ὑπὲρ τοῦ ἔθνους;
 Yésus pejah kanggé ing- bangsa;
[G2424](#) [G0599](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1484](#)

Anadene pangandika kang mangkono iku ora tumuwuh saka panggalihe piyambak, nanging marga jumeneng imam agung ing taun iku, dadine medhar pameca, yen Gusti Yesus bakal nglampahi seda kanggo bangsa iku,

52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὰ τέκνα
 lan mboten kanggé ing- bangsa kémawon, nanging supados ugi para- putra
[G2532](#) [G3756](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1484](#) [G3440](#) [G0235](#) [G2443](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5043](#)

τοῦ Θεοῦ, τὰ διεσκορπισμένα, συναγάγη εἰς ἕν.
 ing- Gusti-Allah, ingkang- pèncèr, dipunkempalaken dados setunggal.
[G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G1287](#) [G4863](#) [G1519](#) [G1520](#)

lan ora ngemungake kanggo bangsa iku bae, malah uga supaya putraning Allah kang pating slebar padha dikumpulna dadi siji.

53 ἀπ’ ἐκείνης οὓν τῆς ἡμέρας, ἐβουλεύσαντο ἵνα
 saking punika mila ing- dinten, piyambakipun-sedaya-ngrembag supados
[G0575](#) [G1565](#) [G3767](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1011](#) [G2443](#)

ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
 mejahi Panjenenganipun.
[G0615](#) [G0846](#)

Wiwit ing dina iku para warganing pradata mau padha sarujuk bakal nyedani Gusti Yesus.

54	Ὁ	οὖν	Ἰησοῦς	οὐκέτι	παρρησία	περιεπάτει	ἐν	
	Ingkang-	mila	Yésus	mboten-malih	sacara-terang	mlampah	wonten-ing-antawisipun	
	G3588	G3767	G2424	G3765	G3954	G4043	G1722	
	τοῖς	Ἰουδαίοις,	ἀλλὰ	ἀπῆλθεν	ἐκεῖθεν	εἰς	τὴν	χώραν
	para-	tiyang-Yahudi,	nanging	késah	saking-mrika	dhateng	ing-	daérah
	G3588	G2453	G0235	G0565	G1564	G1519	G3588	G5561
	τῆς	ἐρήμου,	εἰς	Ἐφραὶμ	λεγομένην	πόλιν,	καὶ	κεῖ
	saking-	ara-ara-samun,	dhateng	Èfraim	kasebut	kutha,	lan-wonten-	mrika
	G3588	G2048	G1519	G2187	G3004	G4172	G2546	
	ἔμεινεν		μετὰ	τῶν	μαθητῶν.			
	Panjenenganipun-lenggah		sesarengan-kaliyan	para-	murid.			
	G3306		G3326	G3588	G3101			

Marga saka iku Gusti Yesus wus ora ngedheng maneh ana ing antarane wong-wong Yahudi, sarta banjur tedhak saka ing kono menyang tanah sacedhake pasamunan njujug ing kutha kang aran Efraim, banjur lereb ana ing kono karo para sakabate.

55	Ἦν	δὲ	ἐγγὺς	τὸ	πάσχα	τῶν	Ἰουδαίων,	καὶ	ἀνέβησαν
	Wonten	nanging	celak	ing-	Paskah	saking-	tiyang-Yahudi,	lan	minggah
	G1510	G1161	G1451	G3588	G3957	G3588	G2453	G2532	G0305
	πολλοὶ	εἰς	Ἱεροσόλυμα	ἐκ	τῆς	χώρας	πρὸ	τοῦ	πάσχα,
	kathah-tiyang	dhateng	Yérusalèm	saking	ing-	daérah	sakdèrèngipun	ing-	Paskah,
	G4183	G1519	G2414	G1537	G3588	G5561	G4253	G3588	G3957
	ἵνα	ἀγνίσωσιν	ἑαυτοὺς.						
	supados	nucèkaken	piyambakipun-piyambak.						
	G2443	G0048	G1438						

Nalika samana Paskahe wong Yahudi wus cedhak, lan wong-wong ing kutha kono akeh kang padha menyang ing Yerusalem, arep padha sesuci, sadurunge Paskah iku.

56	ἐζήτησαν		οὖν	τὸν	Ἰησοῦν,	καὶ	ἔλεγον	μετ'
	piyambakipun-sedaya-madosi		mila	ing-	Yésus,	lan	matur	sesarengan-kaliyan
	G2212		G3767	G3588	G2424	G2532	G3004	G3326
	ἀλλήλων		ἐν	τῷ	ἱερῷ	ἑστηκότες,	τί	
	satunggal-lan-satunggalipun		wonten-ing	ing-	Bait-Suci	ngadeg,	Kadospundi	
	G0240		G1722	G3588	G2411	G2476	G5101	
	δοκεῖ	ὕμιν,	ὅτι	οὐ	μὴ	ἔλθῃ		εἰς
	panggalhipun	panjenengan-sedaya,	bilih	mboten	badhé	Panjenenganipun-rawuh		dhateng
	G1380	G4771	G3754	G3756	G3361	G2064		G1519
	τὴν	ἐορτήν?						
	ing-	riaya?						
	G3588	G1859						

Wong-wong mau padha nggoleki Gusti Yesus, sarta kalawan ngadeg ana ing Padaleman Suci, padha sapocapan: "Pandugamu kapriye, apa kirane Dheweke ora bakal nekani riyaya?"

57	δεδώκεισαν sampung-maringi G1325	δὲ nanging G1161	οἱ para- G3588	ἀρχιερεῖς imam-agung G0749	καὶ lan G2532	οἱ para- G3588	Φαρισαῖοι tiyang-Farisi G5330	ἐντολὰς, dhawuh, G1785	ἵνα supados G2443
	ἐάν menawi G1437	τις sinten-kémawon G5100	γινῶ mangertos G1097	ποῦ wonten-pundi G4226	ἔστιν, Panjenenganipun-wonten, G1510			μηνύση, lapuraken, G3377	
	ὅπως supados G3704	πιάσωσιν piyambakipun-sedaya-nyepeng G4084		αὐτόν. Panjenenganipun. G0846					

Anadene para pangarepe imam lan para wong Farisi wus padha ndhawuhake prentah, manawa ana wong kang weruh panggonane, tumuli ngaturana uninga supaya kenaa kacepeng.